

Advies externe veiligheid voor de realisatie van een loods en een woning op het perceel It West 25 in Oudega (gemeente Smallingerland).

Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

3. Basisnet

Het basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over de weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten). Het basisnet is vastgelegd in onder andere de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

4. Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Voor ruimtelijke ordening in relatie tot de transportroutes is het Bevt opgesteld. Hierin zijn de regels voor de ruimtelijke ordening rondom het basisnet wettelijk vastgelegd.

5. Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, Bevb en het Bevt is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat in bepaalde gevallen planologische keuzes moeten worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

Opsteller:	██████████
Telefoon:	██████████
Datum:	08-11-2019
Zaaknummer:	2019-FUMO-0035849
Organisatie:	FUMO
Status:	Concept

Inleiding

Bij de gemeente Smallingerland is een principeverzoek ingediend voor het mogen realiseren van een woning en een loods op de locatie It West 25 te Oudega. Op deze locatie is een boerderij gevestigd geweest die is verwoest door brand. Voor dit verzoek is een advies externe veiligheid gevraagd.

Huidige situatie

De plek waar de toekomstige ontwikkeling zal worden gerealiseerd kent op dit moment geen bestaande bebouwing. Als gevolg van brand is de bestaande bebouwing verloren en wil initiatiefnemer herbouw plegen. Op het perceel It West 25 te Oudega is het bestemmingsplan Buitengebied van toepassing. Het genoemde perceel kent de bestemming 'wonen-woonboerderij'.

Risicobronnen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling

De locatie It West 25 ligt ten westen van Oudega in een bebouwd lint in het buitengebied. Voor de inventarisatie van de aanwezige risicobronnen met de daarbij behorende veiligheidszones is de EV-signaleringskaart geraadpleegd. Hieronder zal worden bekeken of de aanwezige risicobronnen in het kader van externe veiligheid een risico vormen.

Uit de signaleringskaart blijkt dat in de nabijheid van de locatie risicobronnen (aardgastransportleidingen) liggen. Ten westen van de locatie liggen in totaal drie hogedruk aardgastransportleidingen. Twee gasleidingen behorende toe aan Gasunie en één aan Vermilion. De planlocatie ligt op circa 400 meter vanaf de dichtstbij gelegen buisleiding van Gasunie? (zie figuur 1).

De planlocatie ligt buiten het invloedsgebied van de aardgastransportleiding van Vermilion. In dit advies wordt daarom niet verder ingegaan op het invloedsgebied van de aardgastransportleiding van Vermilion.

Beperkt kwetsbaar object of kwetsbaar object

Om de vraag te beantwoorden of in casu sprake is van een beperkt kwetsbaar object of een kwetsbaar object, moet gekeken worden naar het Bevi.

Op grond van artikel 1 lid 1, onderdeel I onder a van het Bevi moet onder een kwetsbaar object worden verstaan: woningen, woonschepen en woonwagens, niet zijnde een beperkt kwetsbaar object. Op grond van artikel 1 lid 1, onderdeel b onder g van het Bevi moet onder een beperkt kwetsbaar object worden verstaan: bedrijfsgebouwen, voor zover zij niet onder onderdeel I, onder c, vallen.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de woning als een kwetsbaar object wordt aangemerkt en de loods als een beperkt kwetsbaar object. Indien de loods uitsluitend wordt gebruikt als opslag dan wordt deze niet aangemerkt als een (beperkt) kwetsbaar object.

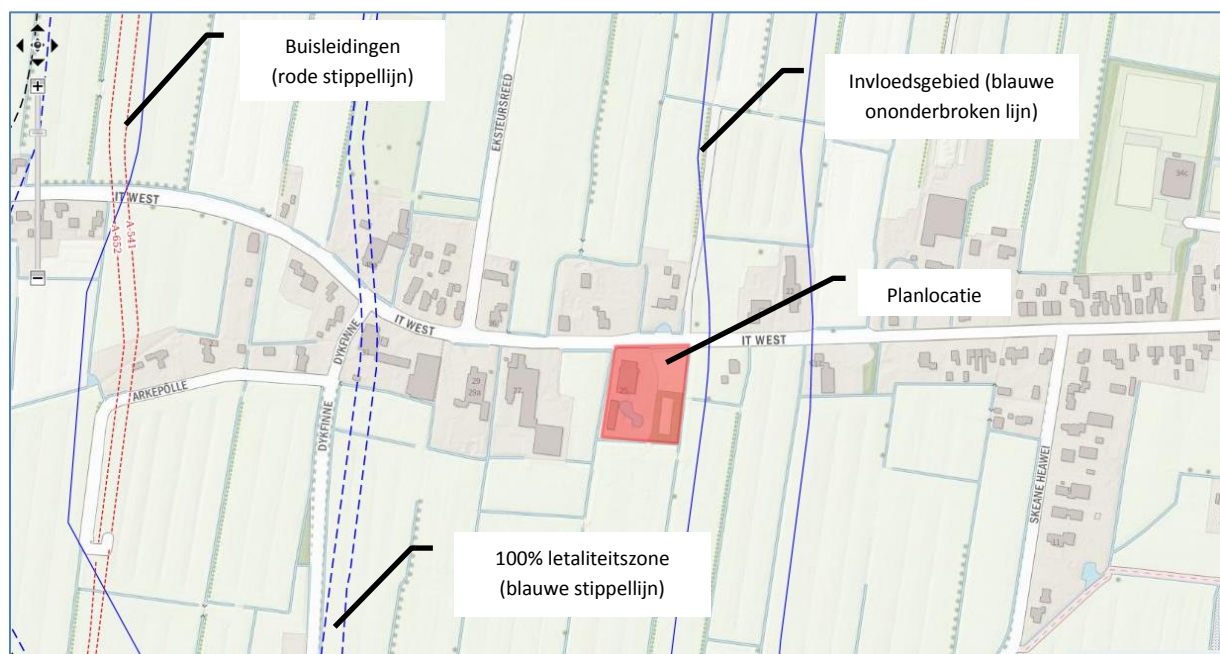
Invloedsgebied aardgastransportleidingen Gasunie

De planlocatie ligt binnen het invloedsgebied (1% letaliteitszone) van de twee hogedruk aardgastransportleidingen van Gasunie. Deze aardgastransportleidingen hebben de volgende kenmerken:

Kenmerk	Druk (bar)	Diameter (mm)	100% letaliteitszone (m)	1% letaliteitszone (m)
A-541	66,2	1067	190	485
A-652	79,9	1219	215	585

De aardgastransportleiding met het kenmerk A-652 is het meest bepalend, omdat deze leiding de hoogste werkdruk en de grootste diameter heeft en daarmee het grootste invloedsgebied wordt gevormd.

In figuur 1 hieronder is een uitsnede van de EV-signaleringskaart met daarop de ligging van de planlocatie en de aardgastransportleidingen van Gasunie weergegeven.

Figuur 1: EV-signaleringskaart

In figuur 1 is te zien dat de planlocatie binnen het invloedsgebied van beide hoge druk aardgastransportleidingen ligt. De planlocatie ligt buiten de 100% letaliteitszone van beide aardgastransportleidingen.

Overige risicobronnen

Er zijn geen andere bronnen (zoals andere transportroutes of risicovolle inrichtingen) in de nabijheid van de planlocatie aanwezig, die in verband met externe veiligheid bij de beoordeling moeten worden betrokken.

Besluit externe veiligheid buisleidingen

Op het moment van schrijven is niet duidelijk middels welke planologische procedure de ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt. Wel is duidelijk dat er een planologische procedure nodig is. Het Bevb is niet in alle gevallen van toepassing. Omdat het nog niet duidelijk is welke procedure wordt gevolgd sluiten wij bij de beoordeling aan bij de systematiek van het Bevb en worden zowel het PR als GR nader beschouwd.

Plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar

Het plaatsgebonden risico bedraagt op 5 meter vanaf de buisleiding minder 10^{-6} per jaar. Het plangebied ligt op circa 400 meter vanaf de dichtstbij gelegen aardgastransportleiding en voldoet hiermee dus aan de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar.

Belemmeringenstrook

Voor hoge druk aardgastransportleidingen met een werkdruk hoger dan 40 bar geldt een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijden van de leiding. De planlocatie ligt buiten de belemmeringenstrook.

Groepsrisico

Het invloedsgebied bedraagt 485 en 585 meter vanaf de aardgastransportleidingen. De planlocatie ligt geheel binnen het invloedsgebied, waardoor het groepsrisico moet worden verantwoord. Hiertoe dient de hoogte van het groepsrisico te worden bepaald en de wijziging van het groepsrisico als gevolg van de ruimtelijke ontwikkeling in beeld te worden gebracht. Voor dit advies is van uitgegaan dat de populatie vanwege deze ruimtelijke ontwikkeling niet toe zal nemen. Hierdoor wijzigt het groepsrisico dus niet.

Het groepsrisico in deze dun bevolkte omgeving is niet hoger dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Vanwege de ruimtelijke ontwikkeling, waarbij een woning en een loods binnen het invloedsgebied van hoge druk aardgastransportleidingen worden gerealiseerd, neemt het groepsrisico niet toe. Een toename van het groepsrisico is alleen te verwachten als de ontwikkeling binnen de 100% letaliteitszone plaatsvindt. De planlocatie ligt buiten de 100% letaliteitszone. Er kan daarom worden volstaan met een beperkte verantwoording.

Door er naar aanleiding van dit principeverzoek van uit te gaan dat de populatie niet toe zal nemen, leidt dit plan niet tot een toename van het groepsrisico. De oriëntatiewaarde wordt niet overschreden. Op grond van artikel 12 van het Bevb is er daarom geen noodzaak aanwezig om mogelijkheden aan te tonen die leiden tot een lager groepsrisico. Ook maatregelen die het groepsrisico kunnen beperken hoeven niet te worden aangetoond.

Ten aanzien van de verantwoording van de zelfredzaamheid en de hulpverlening dient de gemeente de Brandweer Fryslân in de gelegenheid te stellen een advies uit te brengen over dit plan.

Advies Brandweer Fryslân

Brandweer Fryslân wordt verzocht in het kader van 3.1.1 Bro-overleg advies te geven.

Bestrijding en beperking van rampen en zelfredzaamheid

Onder bestrijdbaarheid van een (dreigende) calamiteit vallen alle maatregelen die invloed hebben op de bestrijdbaarheid van een calamiteit ten gevolge van een risicovolle activiteit.

De zelfredzaamheid heeft betrekking op de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied om zichzelf in veiligheid te brengen (of in veiligheid gebracht te worden). Niet zelfredzame personen binnen een invloedsgebied van een risicobron zijn vanuit hulpverleningsperspectief onwenselijk.

Repressief advies

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een repressief advies te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Conclusie

Ondanks maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% worden weggenomen. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan.

Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het GR, de toetsing aan het PR en het advies van Brandweer Fryslân, dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Voor de acceptatie van het restrisico dient ook het belang van de ontwikkeling meegewogen te worden.

Het ruimtelijk plan om een woning en een loods te realiseren is vanwege twee hoge druk aardgastransportleidingen voor externe veiligheid relevant. De planlocatie ligt binnen het invloedsgebied van deze buisleidingen. Andere relevante risicobronnen zijn niet aanwezig. In bovenstaand advies is geconcludeerd dat:

1. Het ruimtelijk plan voldoet aan de grenswaarde van het plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar.
2. Het ruimtelijk plan ruimschoots buiten de belemmeringsstrook van 5 meter vanaf de aardgastransportleidingen ligt.
3. Het groepsrisico (beperkt) moet worden verantwoord. De oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt niet overschreden. Het groepsrisico is niet hoger dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde. Door de toename van 1 woning met loods neemt het groepsrisico niet toe.

De voorgenomen ontwikkeling kan in het kader van de externe veiligheid plaatsvinden.